

Tổng kết phần văn

Câu 3. Lập bảng thống kê các truyện đã học: Nhân vật chính, tính cách, vị trí, ý nghĩa của các nhân vật

TT	Tên văn bản	Nhân vật chính	Tính cách, vị trí, ý nghĩa của nhân vật chính
1	Con Rồng, cháu Tiên	Lạc Long Quân và Âu cơ	- Cha Rồng Lạc Long Quân, mẹ Tiên Âu Cơ là những người xinh đẹp, tài giỏi linh thiêng, cao quý. - Giải thích nguồn gốc của các dân tộc Việt Nam, đề cao lòng tự hào dân tộc.
2	Bánh chưng, bánh giầy	Lang Liêu	- chàng trai hiền lành, chăm chỉ lao động, sáng tạo, có tấm lòng thành kính đối với Trời đất, tổ tiên. - Ca ngợi kì tích văn hóa, đề cao nghề trồng lúa.
3	Thánh Gióng	Thánh Gióng	- Người anh hùng chống giặc giữ nước của dân tộc, sự ra đời kì lạ, và đáng vác kì vĩ. - Phản ánh sức mạnh, ước mơ của dân tộc trong cuộc chiến đấu chống ngoại xâm.
4	Sơn Tinh, Thủy Tinh	Sơn Tinh, Thủy Tinh	- Là những vị thần tài giỏi, một ở núi, một ở biển - Qua cuộc chiến giữa Thủy Tinh và Sơn Tinh người xưa muốn giải thích hiện tượng lũ lụt, và ước mơ chinh phục thiên nhiên
5	Sự tích Hồ	Lê Lợi	- Người anh hùng tài giỏi, được Lạc

	Guom		Long Quân cho mượn guom thần. - Ca ngợi tính chất chính nghĩa, tinh thần yêu nước, yêu chuộng hòa bình của dân tộc, giải thích sự tích tên hồ.
6	Sọ Dừa	Sọ Dừa	- Kiểu truyện “người mang lốt xấu xí” nhưng tài giỏi. - Thể hiện lòng nhân đạo sâu sắc: Niềm tin tình thương đối với những con người bất hạnh.
7	Thạch Sanh	Thạch Sanh	- Kiểu truyện “người mồ côi” nhân vật dũng sĩ - Khẳng định giá trị của trí tuệ, và ước mơ có người tài giỏi gánh vác việc nước.
8	Em bé thông minh	Em bé	- Kiểu truyện “về nhân vật thông minh” - Khẳng định giá trị của trí tuệ, và ước mơ có người tài giỏi gánh vác việc nước.
9	Cây bút thần	Mã Lương	- Hành động nghĩa hiệp cứu giúp người nghèo, tiêu diệt bọn độc ác. - Quan niệm của nhân dân về công lí, về mục đích, nghệ thuật và khả năng kì diệu của con người.
10	Ông lão đánh cá và con cá vàng	Mụ vợ, cá vàng	- Mụ vợ độc ác tham lam, cá vàng biết ơn nhân hậu. - Ngợi ca lòng biết ơn, nêu cao bài học đích đáng cho những kẻ tham lam bội bạc

11	Ếch ngồi đáy giếng	Ếch	Khuyên con người không được chủ quan kiêu ngạo.
12	Thầy bói xem voi	Năm ông thầy bói	- Giễu cách xem và phán về voi của các ông thầy bói - Khuyên con người muốn hiểu biết sự việc phải xem xét một cách toàn diện
13	Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng	Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng	- Dùng các bộ phận của con người để ẩn dụ về mối quan hệ tương hỗ trợ giữa các thành viên trong cộng đồng.
14	Treo biển	Nhà hàng bán cá	- Chuyện về nhà hàng bán cá nghe ai góp ý về tên biển cũng vội vàng làm theo. - Phê phán những người huênh hoang, có tính thích khoe của.
15	Lợn cưới áo mới	Hai anh chàng	- Người khoe lợn cưới, người khoe áo mới - Phê phán những người huênh hoang, có tính thích khoe của.
16	Con hổ có nghĩa	Hai con hổ	- Bà Trần giúp hổ sinh đẻ, bác tiêu giúp hổ lấy xương. - Đề cao ân nghĩa trong đạo làm người
17	Mẹ hiền dạy con	Mẹ, Mạnh Tử	- Mẹ của Mạnh Tử ba lần chuyển nhà để dạy con. - Ngợi ca gương dạy con củ bà mẹ Mạnh Tử, vừa yêu thương vừa nghiêm khắc.

18	Thầy thuốc giỏi cốt ở tấm lòng	Thái y lệnh	- Bản lĩnh của thầy thuốc họ Phạm. - Truyện ca ngợi đức độ của Thái y lệnh đã ra sức giúp đỡ người bệnh bằng cả tài năng, tấm lòng và của cải, đặc biệt đối với người nghèo.
19	Bài học đường đời đầu tiên	Dế Mèn	- Dế Mèn có vẻ đẹp cường tráng nhưng kiêu căng xốc nổi. - Bài học về đường đời của tuổi trẻ: “Ở đời mà có thói hung hăng bậy bạ, sớm muộn rồi cũng mang vạ vào mình”
20	Bức tranh của em gái tôi	Người anh	- Nỗi bức tức và sự ân hận của người anh - Ngợi ca tình cảm trong sáng, hồn nhiên và lòng vị tha của người em gái đã giúp cho người anh nhận ra sự hạn chế của mình
21	Vượt thác	Dượng Hương Thư	- Sự dũng mãnh của Dượng Hương Thư trên con thuyền vượt thác - Ngợi ca tư thế hào hùng của con người trước thiên nhiên.
22	Buổi học cuối cùng	Thầy Ha-men	- Sự tận tâm, tận lực của thầy giáo Ha-men trong buổi dạy cuối cùng, và sự nỗ lực của cậu bé Phrăng. - Ngợi ca lòng yêu nước, yêu tiếng nói dân tộc.

Câu 5. Về phương thức biểu đạt, truyện dân gian, truyện trung đại và truyện hiện đại có điểm gì giống nhau?

Về phương thức biểu đạt truyện dân gian, truyện trung đại và truyện hiện đại có những điểm giống nhau sau đây:

- Đều có bố cục 3 phần.
- Đều là phương thức tự sự.
- Đều có cốt truyện – có nhân vật – có diễn biến sự việc.
- Đều có bài học giáo dục con người.

Câu 6. Hãy liệt kê trong “Ngũ văn 6”, tập một và tập hai những văn bản thể hiện truyền thống yêu nước và những văn bản thể hiện lòng nhân ái của dân tộc.

a) Những câu chuyện thể hiện truyền thống yêu nước.

- Con Rồng, cháu Tiên
- Thánh Gióng
- Sự tích Hồ Gươm
- Thạch Sanh
- Lượm
- Cầu Long Biên
- Chứng nhân lịch sử
- Cây tre Việt Nam

b) Những câu chuyện thể hiện tinh thần nhân ái của dân tộc.

- Sọ Dừa
- Thạch Sanh (truyện này có cả nội dung a)
- Con hổ có nghĩa
- Thầy thuốc giỏi cốt ở tấm lòng
- Bức tranh của em gái tôi
- Đêm nay Bác không ngủ.

Các câu còn lại (1) (2) (4) (7) các em tự làm.